

---

## Obsah

|                                                                                                   |           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| Úvodní slovo . . . . .                                                                            | 11        |
| <b>1 Epidemiologie, rizikové faktory a etiologie . . . . .</b>                                    | <b>13</b> |
| <b>Renata Cífková</b>                                                                             |           |
| 1.1 Epidemiologie a patogeneze . . . . .                                                          | 13        |
| 1.2 Rizikové a genetické faktory v patogenezi hypertenze . . . . .                                | 18        |
| 1.3 Kardiovaskulární riziko arteriální hypertenze . . . . .                                       | 22        |
| <b>2 Diagnostika arteriální hypertenze . . . . .</b>                                              | <b>31</b> |
| <b>Jan Filipovský</b>                                                                             |           |
| 2.1 Definice a klasifikace hypertenze . . . . .                                                   | 31        |
| 2.2 Screening arteriální hypertenze. Jak zlepšit záchyt v populaci? . . . . .                     | 34        |
| 2.3 Přístroje na měření krevního tlaku, čím měřit, postavení nových metod a perspektiva . . . . . | 35        |
| 2.4 Jaká je role měření tlaku v ordinaci a jak měřit správně . . . . .                            | 36        |
| 2.5 Domácí monitorace krevního tlaku . . . . .                                                    | 37        |
| 2.6 Kdy indikovat 24hodinové měření krevního tlaku a jak je hodnotit . . . . .                    | 39        |
| <b>3 Orgánové postižení u hypertenze . . . . .</b>                                                | <b>42</b> |
| <b>Aleš Linhart</b>                                                                               |           |
| 3.1 Postižení srdce . . . . .                                                                     | 42        |
| 3.2 Arteriální postižení . . . . .                                                                | 47        |
| 3.3 Postižení ledvin . . . . .                                                                    | 52        |
| <b>4 Prevence a nefarmakologická léčba hypertenze . . . . .</b>                                   | <b>55</b> |
| <b>Eva Kociánová, Vladimír Tuka, Jakub Vaněk</b>                                                  |           |
| 4.1 Vliv výživy na krevní tlak . . . . .                                                          | 55        |
| 4.2 Význam pohybové aktivity v prevenci a léčbě arteriální hypertenze . . . . .                   | 60        |
| 4.3 Stres a spánek u pacientů s arteriální hypertenzí . . . . .                                   | 63        |
| <b>5 Nově diagnostikovaná hypertenze . . . . .</b>                                                | <b>67</b> |
| <b>Peter Wohlfahrt</b>                                                                            |           |
| 5.1 Screeningové vyšetření arteriální hypertenze . . . . .                                        | 67        |
| 5.2 Úvodní vyšetření pacienta se zvýšeným TK a arteriální hypertenzí . . . . .                    | 69        |
| 5.3 Nefarmakologická léčba . . . . .                                                              | 75        |
| 5.4 Farmakologická léčba . . . . .                                                                | 75        |

|           |                                                                                              |            |
|-----------|----------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>6</b>  | <b>Titrace a cíle antihypertenzní léčby . . . . .</b>                                        | <b>81</b>  |
|           | <b>Ondřej Petrák</b>                                                                         |            |
| 6.1       | Cílové hodnoty, optimální krevní tlak v ordinaci, při 24hodinovém a domácím měření . . . . . | 81         |
| 6.2       | Algoritmus titrace léčby, kombinovaná léčba hypertenze . . . . .                             | 82         |
| <b>7</b>  | <b>Dlouhodobý management léčby hypertenze . . . . .</b>                                      | <b>86</b>  |
|           | <b>Eva Kociánová</b>                                                                         |            |
| 7.1       | Organizace screeningu a kontrol pacientů s arteriální hypertenzí . . . . .                   | 86         |
| 7.2       | Zapojení středního zdravotnického personálu . . . . .                                        | 88         |
| 7.3       | Zapojení pacienta . . . . .                                                                  | 89         |
| 7.4       | Vyšetření specialistou a centrová péče . . . . .                                             | 90         |
| 7.5       | Neodkladná a hospitalizační péče . . . . .                                                   | 91         |
| 7.6       | Závěr . . . . .                                                                              | 91         |
| <b>8</b>  | <b>Sekundární hypertenze . . . . .</b>                                                       | <b>94</b>  |
|           | <b>Marie Gajošová, Samuel Genzor, Jiří Orság, Zdeněk Ramík, Jan Václavík</b>                 |            |
| 8.1       | Přehled sekundárních příčin hypertenze . . . . .                                             | 95         |
| 8.2       | Praktický návod detekce a řešení primárního hyperaldosteronismu . . . . .                    | 98         |
| 8.3       | Nefrogenní hypertenze . . . . .                                                              | 102        |
| 8.4       | Ostatní endokrinní příčiny hypertenze . . . . .                                              | 108        |
| 8.5       | Cévní patologie – koarktace aorty, renovaskulární hypertenze . . . . .                       | 116        |
| 8.6       | Léky indukovaná hypertenze a její řešení . . . . .                                           | 120        |
| 8.7       | Syndrom obstrukční spánkové apnoe . . . . .                                                  | 128        |
| <b>9</b>  | <b>Pseudorezistentní hypertenze . . . . .</b>                                                | <b>135</b> |
|           | <b>Eva Kociánová</b>                                                                         |            |
| 9.1       | Definice a příčiny pseudorezistentní hypertenze . . . . .                                    | 135        |
| 9.2       | Nejčastější příčiny neefektivní léčby . . . . .                                              | 136        |
| 9.3       | Non-adherence jak příčina pseudorezistentní hypertenze . . . . .                             | 137        |
| 9.4       | Závěr . . . . .                                                                              | 142        |
| <b>10</b> | <b>Rezistentní hypertenze – stručný přehled . . . . .</b>                                    | <b>146</b> |
|           | <b>Jiří Widimský jr.</b>                                                                     |            |
| 10.1      | Definice . . . . .                                                                           | 146        |
| 10.2      | Prevalence . . . . .                                                                         | 147        |
| 10.3      | Rizikové faktory rezistence k léčbě . . . . .                                                | 147        |
| 10.4      | Diagnostické přístupy . . . . .                                                              | 148        |
| 10.5      | Léčebné přístupy . . . . .                                                                   | 148        |
| 10.6      | Závěr . . . . .                                                                              | 149        |

|           |                                                                                                   |            |
|-----------|---------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>11</b> | <b>Komplikace arteriální hypertenze . . . . .</b>                                                 | <b>150</b> |
|           | <b>Jakub Flašík, Jan Přeček, Jana Obrová, Jiří Orság, Daniel Šaňák</b>                            |            |
| 11.1      | Akutní a emergentní hypertenzní stavy . . . . .                                                   | 150        |
| 11.2      | Srdeční selhání – screening a management . . . . .                                                | 157        |
| 11.3      | Poškození mozku u hypertenze . . . . .                                                            | 169        |
| 11.4      | Fibrilace síní a hypertenze . . . . .                                                             | 176        |
| 11.5      | Chronická renální insuficience . . . . .                                                          | 182        |
| <b>12</b> | <b>Péče o zvláštní skupiny pacientů s hypertenzí . . . . .</b>                                    | <b>187</b> |
|           | <b>Martin Gřiva, Martin Haluzík, Monika Kamasová, Eva Klásková,<br/>Jiří Orság, Vladimír Tuka</b> |            |
| 12.1      | Hypertenze u pacientů s renální insuficiencí a u dialyzovaných . . . . .                          | 187        |
| 12.2      | Hypertenze v těhotenství a laktaci . . . . .                                                      | 195        |
| 12.3      | Hypertenze u dětí a adolescentů – co je jinak? . . . . .                                          | 203        |
| 12.4      | Hypertenze u sportovců . . . . .                                                                  | 210        |
| 12.5      | Hypertonická reakce na dynamickou zátěž . . . . .                                                 | 219        |
| 12.6      | Specifika diagnostiky a léčby hypertenze u pacientů<br>s diabetes mellitus . . . . .              | 221        |
| 12.7      | Léčba hypertenze u seniorů a v paliativní péči . . . . .                                          | 224        |
| <b>13</b> | <b>Svízelné situace v léčbě hypertenze . . . . .</b>                                              | <b>231</b> |
|           | <b>Monika Kamasová, Eva Kociánová, Tomáš Kvapil</b>                                               |            |
| 13.1      | Variabilita krevního tlaku . . . . .                                                              | 231        |
| 13.2      | Nejčastější nežádoucí účinky antihypertenziv . . . . .                                            | 235        |
| 13.3      | Iontové dysbalance u pacientů léčených antihypertenzivy . . . . .                                 | 239        |
| 13.4      | Perioperační péče a anestezie . . . . .                                                           | 245        |
| 13.5      | Izolovaná systolická a izolovaná diastolická hypertenze . . . . .                                 | 249        |
| 13.6      | Noční hypertenze, diagnostika a řešení . . . . .                                                  | 254        |
| <b>14</b> | <b>Perspektivy léčby hypertenze – kde jsme a kam kráčíme? . . . . .</b>                           | <b>259</b> |
|           | <b>Miloš Táborský</b>                                                                             |            |
| 14.1      | Terapeutická inercie a digitální podoba diagnostiky<br>a léčby hypertenze . . . . .               | 259        |
| 14.2      | Pokrok ve fixních kombinacích antihypertenziv . . . . .                                           | 260        |
| 14.3      | Efektivnější používání stávajících antihypertenzních prostředků . . . . .                         | 261        |
| 14.4      | Chronoterapie . . . . .                                                                           | 264        |
| 14.5      | Nové antihypertenzní léky . . . . .                                                               | 264        |
| 14.6      | Závěry . . . . .                                                                                  | 270        |
|           | Seznam zkratk . . . . .                                                                           | 273        |
|           | Rejstřík . . . . .                                                                                | 280        |